

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Комітету
від «31» січня 2024 року
(протокол № 174)

**Звіт про роботу
Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів за період роботи десятої сесії
Верховної Ради України дев'ятого скликання**

Упродовж десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання відповідно до положень частини першої статті 89 Конституції України, статті 1 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», затвердженого 16 серпня 2023 року плану роботи Комітету (протокол № 157) (із змінами і доповненнями), з урахуванням прийнятих парламентом рішень і доручень Верховної Ради України та її керівництва, незважаючи на продовження дії воєнного стану в Україні у зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України, Комітетом забезпечено виконання основних функцій і завдань. Насамперед, членами Комітету та працівниками секретаріату було здійснено роботу з підготовки і проведення 16 засідань Комітету, одних слухань у Комітеті, 5 засідань «круглих столів», одних публічних консультацій, розгляду 2775 звернень.

На засіданнях Комітету у період десятої сесії за сформованими головою Комітету Третяковою Г.М. порядками денними розглянуто 70 питань. Зокрема, ухвалено 38 висновків по законопроектах, із них 26 рішень щодо законопроектів, з опрацювання яких Комітет визначено головним. Розглянуто 6 питань в порядку здійснення парламентського контролю.

Основна робота Комітету з урахуванням прийнятих парламентом рішень і доручень Верховної Ради України та її керівництва була зосереджена на здійсненні законопроектної функції, зокрема, щодо адаптації трудового та соціального законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis ЄС); посилення соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України; підтримки деяких категорій осіб, які стали особами з інвалідністю у зв'язку з пораненням, каліцтвом, контузією або внаслідок захворювання, пов'язаних з виконанням посадових (службових, професійних) обов'язків у період військової агресії Російської Федерації проти України в районах проведення воєнних (бойових) дій або в районах, що піддавалися бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам, а у разі загибелі (смерті) зазначених осіб - підтримки членів їхніх сімей; призначення пенсії особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, на якій ведуться бойові дії.

Для підготовки нових законопроектів, що віднесені до предметів відання Комітету, з наступним внесенням їх на розгляд Верховної Ради України, та опрацювання законопроектів до другого читання створювались робочі групи,

до складу яких входили не лише народні депутати України, а й представники державних органів, об'єднань профспілок і об'єднань організацій роботодавців, громадських об'єднань, фахівці науково-дослідних інститутів, експерти.

Зокрема, проведено низку засідань робочих груп по доопрацюванню до другого читання:

- під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи Арсенюка О.О. – законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України (реєстр. № 9453);

- під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д. – законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю (реєстр. № 5344-д);

- під співголовуванням голови підкомітету з питань реабілітації ветеранів Никорак І.П. та голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. – законопроектів:

про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо спрощення процедури присвоєння статусу ветерана (реєстр. № 9141);

про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо цифровізації набуття статусу учасника бойових дій в умовах воєнного стану (реєстр. № 9681);

- під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України з 2014 року Циби Т.В. – законопроектів:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників (реєстр. № 5695);

про основи соціальної захищеності дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстр. № 9042-1);

- під головуванням члена Комітету, народного депутата України Тарасенка Т.П. – законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг деяким категоріям осіб (реєстр. № 9226).

Поряд із цим, під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д. проведено 12 засідань робочої групи, утвореної рішенням Комітету від 29 вересня 2023 року (протокол № 162), по напрацюванню проекту Закону України «Про колективні трудові спори».

Упродовж десятої сесії Верховною Радою України ухвалено 6 законів, підготовлених Комітетом для розгляду:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо спрощення процедури надання особам статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» № 3443-IX від 08 листопада 2023 року (поданий народним депутатом України Черневим Є. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 9141).

Законом унесено зміни до статей 6, 7 та 10¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», що регламентують питання присвоєння статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці.

Зміни полягають у тому, аби під час прийняття рішення про надання статусу таким особам відповідальні за присвоєння статусу органи (комісії, міжвідомчі комісії, структурні підрозділи з питань соціального захисту населення) за заявою особи або її представника витребували у відповідальних органів або осіб необхідні документи, що є підставою для надання статусу, якщо такі документи не були подані на розгляд особою, щодо якої приймається рішення, а також чітко встановлено строки надання відомостей/документів для надання статусів ветеранам війни, військовослужбовцям, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей загиблих (померлих) Захисників або Захисниць України.

2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо ввезення, обліку, розподілу гуманітарної допомоги, особливостей оподаткування відповідних операцій та подання звітності» № 3448-IX від 08 листопада 2023 року (поданий народним депутатом України Грищуком Р, Третьяковою Г. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 9111).

Закон містить низку важливих норм, які врегульовують питання ввезення та обліку гуманітарної допомоги.

У першу чергу – законодавчо закріплюється спрощення процедури ввезення, обліку та розподілу гуманітарної допомоги.

Також на рівні Закону запроваджується необхідність використання електронної системи обліку гуманітарної допомоги.

Окрім цього, розширюється перелік отримувачів гуманітарної допомоги. Раніше це могли бути зареєстровані в Україні благодійні фонди та громадські організації з визначеними напрямками статутної діяльності. Тепер до переліку додаються іноземні благодійні організації, представництва яких акредитовані в Україні. Також отримувачами можуть бути неприбуткові державні та комунальні установи, органи місцевого самоврядування, надавачі соціальних послуг.

Серед іншого, врегульовується питання визнання товарів гуманітарною допомогою. Так, придбані благодійними організаціями за кордоном товари, які при ввезенні в Україну задекларовані як гуманітарна допомога, мають бути безоплатно роздані набувачам протягом 90 днів з дати перетину митного кордону. У такому випадку товари будуть визнані гуманітарною допомогою.

Крім того, Законом:

надано нове визначення термінів «гуманітарна допомога», «донори», «отримувач допомоги», «набувач допомоги» (ці терміни переглянуто з урахуванням вимог сьогодення та змін у законодавчому полі, зокрема, які відбулися в системі реабілітації, охорони здоров'я, а також прибрано привілеї певних громадських об'єднань та організацій – до всіх однакові вимоги й привілеї тощо);

спрощено умови розподілу, перерозподілу гуманітарної допомоги та її передачі іншим набувачам за умови дотримання її цільового призначення.;

надано право КМУ у період дії воєнного, надзвичайного стану або під час виникнення надзвичайної ситуації та протягом трьох місяців після їх припинення чи скасування встановлювати спрощений порядок визнання допомоги гуманітарною, в тому числі за декларативним принципом;

з метою звільнення від оподаткування, до гуманітарної допомоги віднесено такі підакцизні товари: транспортні засоби, що надходять у період проведення антитерористичної операції, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, для отримання і використання у секторі безпеки і оборони, а також для використання військовослужбовцями; транспортні засоби, що призначені для перевезення більше ніж восьми осіб, та автомобілів, обладнаних для перевезення осіб з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення, що передаються для використання установам соціального захисту населення, надавачам соціальних послуг, внесеним до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу, закладам охорони здоров'я, реабілітаційним закладам незалежно від форми власності чи фізичним особам - підприємцям, які у встановленому законом порядку одержали ліцензію

на провадження господарської діяльності з медичної практики та/або мають право на надання реабілітаційної допомоги;

на період воєнного стану спрощено митне оформлення гуманітарної допомоги; порядок обліку та контролю за розподілом та цільовим використанням гуманітарної допомоги, а також не застосовуються екологічні норми до транспортних засобів, які надійшли як гуманітарна допомога;

вдосконалено норми щодо порядку надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам;

встановлено, що в умовах воєнного стану та протягом 150 календарних днів з дня його припинення або скасування набувачами гуманітарної допомоги, крім набувачів допомоги, передбачених статтею 1 Закону, для задоволення потреб енергетики є військові адміністрації, суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, що провадять діяльність в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, а також підприємства, установи, організації, що віднесені до об'єктів критичної інфраструктури та потребують термінового відновлення електро- та/або газопостачання тощо.

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань» № 3494-ІХ від 22 листопада 2023 року (поданий народним депутатом України Третьяковою Г., Цимбалюком М. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 8313).

Законом унесено зміни до Кодексу законів про працю України, законів України: «Про відпустки», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про державну службу», яким встановлено:

надавати відпустку працівникам, які приступили до роботи після звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації, - тривалістю до 60 календарних днів та включати цей період, протягом якого особи перебували у відпустці до страхового стажу;

надавати відпустку при народженні дитини тривалістю до 14 календарних днів не пізніше трьох місяців від дня народження дитини лише тим батькам, що проживають у цивільному шлюбі з матір'ю дитини, за умови що вони спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, що підтверджується заявою матері дитини та свідоцтвом про народження дитини, в якому зазначається інформація про батька дитини;

перенесення вихідних та робочих днів на підприємстві, в установі або організації визначається трудовим та/або колективним договором. У разі відсутності відповідних положень у трудовому та/або колективному договорі

перенесення вихідних та робочих днів здійснюється рішенням роботодавця за погодженням з профспілкою, у разі її відсутності - з уповноваженим представником трудового колективу;

тривалість, порядок, умови надання та оплати відпусток для підготовки та участі в спортивних змаганнях визначаються трудовим та/або колективним договором;

на час профспілкового навчання працівникам, обраним до складу виборних профспілкових органів підприємства, установи, організації, надається додаткова відпустка тривалістю до 6 календарних днів з компенсацією середньої заробітної плати за рахунок профспілкової організації, за рішенням якої працівник направлений на профспілкове навчання;

роботодавцю надано право відмовити працівнику у наданні будь-якого виду відпусток (крім відпустки у зв'язку вагітністю та пологами, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустки у зв'язку з усиновленням дитини) у період дії воєнного стану, якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури, до виконання робіт та виробництва товарів оборонного призначення або до виконання мобілізаційного завдання (замовлення);

збільшено строк надання відпустки без збереження заробітної плати за сімейними обставинами та з інших причин з 15 до 30 календарних днів на рік;

роботодавцю надано право, на прохання працівника, надавати відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку на час загрози поширення епідемії, пандемії, необхідності самоізоляції працівника у випадках, встановлених законодавством, та/або у разі виникнення загрози збройної агресії, надзвичайної ситуації техногенного, природного чи іншого характеру. Тривалість такої відпустки буде визначатись угодою сторін;

працівникам, призваним на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або прийнятим на військову службу за контрактом, за їхнім бажанням та на підставі заяви виплачується грошова компенсація за всі не використані ними дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи. Відповідна заява подається не пізніше останнього дня місяця, в якому працівник був увільнений від роботи у зв'язку з призовом на військову службу;

розміри посадових окладів працівників Національної служби посередництва і примирення, Секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради віднесено до посадових окладів вищого рівня оплати праці.

4. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" щодо

соціальних нормативів у сфері культури» № 3495-IX від 22 листопада 2023 року (поданий Кабінетом Міністрів України як проект Закону реєстр. № 8395).

Законом актуалізовано соціальні нормативи у сфері культури та забезпечено їх приведення у відповідність із законодавством у сфері культури з урахуванням норм, передбачених Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг» від 29 квітня 2021 року № 1432.

Зокрема визначено перелік державних соціальних нормативів у сфері культури, до яких включено:

мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами, визначені відповідно до Закону України «Про культуру»;

нормативи забезпечення населення закладами культури та закладами освіти сфери культури, що надають доступ до базового набору культурних послуг.

Крім того розділено поняття «соціально-культурні послуги/заклади» на «соціальні» та «культурні».

Зазначене дозволить спростити здійснення своєї діяльності органами місцевого самоврядування, сприятиме більш ефективній організації роботи працівників закладів культури в частині надання населенню доступу до базового набору культурних послуг.

5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)» № 3496-IX від 22 листопада 2023 року (поданий народним депутатом України Дмитрієвою О. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 8011).

З метою створення державних гарантій щодо збереження можливості біологічного батьківства/материнства для захисників та захисниць України, у випадку отримання ними поранень, які впливають на репродуктивні функції, Законом унесені зміни до законів України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про національну поліцію».

Закон передбачає, що в період дії воєнного стану окремі категорії військовослужбовців, в тому числі військовослужбовці Збройних Сил України, мають право на безоплатне отримання медичної послуги, пов'язаної із забезпеченням реалізації їх права на біологічне батьківство (материнство), зокрема, на здійснення забору, кріоконсервації та зберігання їх репродуктивних клітин на випадок втрати репродуктивної функції при виконанні обов'язків оборони держави від російської агресії.

Відповідні витрати нестиме держава, порядок забезпечення медичної послуги буде встановлено Кабінетом Міністрів України.

Крім того, Законом передбачено, що у період дії воєнного або надзвичайного стану поліцейські, які виконують свої службові завдання в районах воєнних дій, отримують гарантії, щодо права на участь у комплексі

заходів, які реалізуються державою, з метою забезпечення права на біологічне посттравматичне батьківство (материнство), отримання медичної допомоги або проведення медикопсихологічної реабілітації у медичних закладах, розташованих за межами України, отримання психологічної допомоги.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо призначення і виплати одноразової грошової допомоги» № 3515-IX від 09 грудня 2023 року (поданий народним депутатом України Фрісом І., Третьяковою Г. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 9226).

Законом передбачено право військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу служб цивільного захисту, працівників об'єктів критичної інфраструктури, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування складати в письмовій довільній формі особисте розпорядження про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за їх вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках.

Справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує керівник органу, закладу, підрозділу, командир військової частини (в залежності де вона працює або служить) або нотаріус.

Визначено місце зберігання оригіналу такого особистого розпорядження.

Розширено коло осіб, які належать до членів сімей загиблих (померлих), і які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

При цьому, встановлено, що малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи незалежно від змісту особистого розпорядження мають право на одноразову грошову допомогу у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

Запропоновано обмеження у виплаті допомоги особі у разі, як що вона умисно позбавила життя чи вчинили замах на особу, яка має право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення щодо загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

Поряд із цим Верховною Радою України у десятій сесії прийнято за основу проект Закону про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо цифровізації набуття статусу учасника бойових дій в умовах воєнного стану (поданий народним

депутатом України Порошенком П. та іншими народними депутатами України., реєстр. № 9681), який наразі опрацьовується в Комітеті до другого читання.

Окрім законопроектів, прийнятих Верховною Радою України як закони та прийнятих за основу за наслідками розгляду у першому читанні, упродовж десятої сесії Комітетом підготовлено для розгляду Верховною Радою України:

- у другому читанні такі законопроекти:

про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю (поданий народними депутатами України – членами Комітету, реєстр. № 5344-д).

До законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 922 пропозиції та поправки, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп, з урахуванням правок, внесених народними депутатами України – членами Комітету, відповідно до положень пункту 4 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України». З яких: 11 враховано, 911 – відхилено.

Врахованими пропозиціями змінено назву законопроекту, яку викладено в наступній редакції: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю». Також визначено, що термін "дискримінація за ознакою інвалідності" вживається у значенні, наведеному в Конвенції про права осіб з інвалідністю, а захист осіб з інвалідністю від дискримінації здійснюється у відповідності до Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації».

В проекті закону, доопрацьованому до другого читання, вилучено норми, в яких зазначалося, що особа з інвалідністю має право не повідомляти про факт інвалідності та зміст індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю, а також норми, якими роботодавець звільнявся від обов'язку виконувати індивідуальну програму реабілітації, якщо особа не повідомила їх про факт своєї інвалідності.

По тексті законопроекту з назви «державний цільовий фонд соціального захисту осіб з інвалідністю» прибрано слово «цільовий».

У тексті Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» назву Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю пропонується замінити словами «державна установа, що реалізує заходи соціального захисту та забезпечення соціальними послугами осіб з інвалідністю».

Визначено, що кошти з державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, можуть використовуватися на забезпечення реалізації активних програм зайнятості, заходи з підтримки працевлаштування, забезпечення надання соціальних послуг при працевлаштуванні осіб з інвалідністю та інші програми і заходи, спрямовані на їх соціальний захист в порядку та на умовах,

визначених Кабінетом Міністрів України. Порядок використання коштів державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю та Порядок повернення коштів, використаних не за цільовим призначенням, визначається Кабінетом Міністрів України.

Статтю 12 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» викладено в редакції, якою передбачається, зокрема, що центральні і місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування залучають представників громадських об'єднань осіб з інвалідністю до підготовки рішень, що стосуються прав та інтересів осіб з інвалідністю. Також, представники громадських об'єднань осіб з інвалідністю, їх спілок залучаються (за їх зверненням) до складу колегій і консультативно-дорадчих органів центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Повернуто статтю 13 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

Виключено зміни до статті 16 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

Підтримано пропозиції, якими адміністрування внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю покладено на Пенсійний фонд України.

Також, врахованими пропозиціями прибрано зміни до Сімейного кодексу України та законів України «Про охорону праці», «Про прожитковий мінімум», «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників (поданий народними депутатами України Констанкевич І. та іншими народними депутатами України, реєстр. № 5695).

До законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 110 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп. За результатами розгляду цих пропозицій та поправок Комітетом підготовлено порівняльну таблицю до законопроекту, яка містить усі внесені та невідкликані пропозиції та поправки, з яких враховано – 57 пропозицій, враховано частково – 18 пропозицій, враховано редакційно – 9 пропозицій, відхилено – 26 пропозицій.

Законопроектом пропонується доповнити Кодекс законів про працю новою главою XI-A «Регулювання праці домашніх працівників», якою визначити поняття «домашньої праці» (це робота, яка виконується на умовах трудового договору (контракту) з метою обслуговування домогосподарства) та «домашнього працівника» (це фізична особа, яка займається домашньою працею в рамках трудових відносин з роботодавцем), особливості правового статусу домашніх працівників, умов праці, робочого часу (у т.ч. можливість

підсумованого обліку робочого часу, поділу робочого дня на частини, чергування), часу відпочинку, здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю домашніх працівників.

про основи соціальної захищеності дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України (поданий народним депутатом України Третьяковою Г., реєстр. № 9042-1).

До законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 309 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп. Комітетом до другого читання підготовлено порівняльну таблицю законопроекту, яка містить усі внесені та невідкликані пропозиції, з яких враховано – 73, враховано частково – 73, враховано редакційно – 61 та відхилено 102 пропозиції.

Законопроект дає визначення термінів «дитина, яка постраждала внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», «депортована дитина», «примусово переміщена або утримувана дитина у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України», «сексуальне насильство, якого зазнала дитина внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», «фізичне насильство, якого зазнала дитина внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», «психологічне насильство, якого зазнала дитина внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», тощо.

Інформація про дітей, а також про шкоду, завдану внаслідок збройної агресії Російської Федерації, міститиметься в Державному реєстрі дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України. Дані Реєстру використовуватимуться для організації подальшого мультидисциплінарного супроводу кожної дитини відповідними органами влади.

Законопроект передбачає перелік заходів соціального супроводу постраждалої від війни дитини, що включає, зокрема, надання психологічної допомоги, послуг з оздоровлення та відпочинку, створення безпечного освітнього середовища, надання допомоги у поверненні дитини в Україну, возз'єднання дитини з її сім'єю, виплату пенсії у зв'язку з втратою годувальника тощо. Окремо визначається процедура отримання компенсації за шкоду життю та здоров'ю у зв'язку із збройною агресією, за рахунок репарацій РФ.

Законопроект також передбачає чіткі гарантії захисту та безпеки персональних даних постраждалих дітей, їхніх батьків або законних представників.

Механізм обліку дітей та завданої їм шкоди країною-агресором, запропонований у проекті Закону, необхідний для подання заяв та позовів до судових органів та до міжнародного Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України.

про внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України

(поданий Кабінетом Міністрів України, реєстр.№ 9453).

До законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 122 пропозиції та поправки, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп. Комітетом до другого читання підготовлено порівняльну таблицю законопроекту, яка містить усі внесені та не відкликані пропозиції, з яких враховано 50 пропозицій, враховано частково 3 пропозиції, відхилено 69 пропозицій.

Законопроектом пропонується:

1) врегулювати питання обчислення страхового стажу для призначення пенсії особам, які працювали за межами України. До страхового стажу зараховувати:

- періоди роботи/військової служби на умовах ратифікованих міжнародних договорів. Якщо договори не укладені, стаж буде зараховуватися у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

- періоди трудової діяльності до 1 січня 1992 року у республіках колишнього Союзу РСР зараховуватимуться до страхового стажу особам, які проживають в Україні;

2) не зараховувати періоди військової служби та добровільного зайняття посад з 19 лютого 2014 року у Силових структурах, незаконних органах влади, утворених на тимчасово окупованій території, зокрема в окупаційній адміністрації держави-агресора, в незаконних судових або правоохоронних органах, незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях на тимчасово окупованій території або у збройних формуваннях держави-агресора;

3) врегулювати питання виплати пенсії особам, які тимчасово проживають за кордоном:

- виплата пенсії здійснюватиметься на поточні рахунки банків, розташованих на території України, за умови проходження до 31 грудня кожного року пенсіонером фізичної ідентифікації;

- фізична ідентифікація буде проводитись в органах Пенсійного фонду або в особистому електронному кабінеті на веб-порталі Пенсійного фонду за допомогою кваліфікованого електронного підпису «Дія.Підпис» («Дія ID»), або за допомогою відеоконференцзв'язку, або шляхом посвідчення у консульській установі факту, що особа є живою;

4) спростити механізм відновлення пенсій для пенсіонерів, які перемістилися з АР Крим. Для таких пенсіонерів достатньо письмової заяви про неодержання пенсії від органів пенсійного забезпечення Російської Федерації.

- у першому читанні такі законопроекти:

1) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення національної системи кваліфікацій відповідно до актуальних потреб ринку праці та інших питань (реєстр. № 9630, поданий народним депутатом України Третяковою Г. та іншими народними депутатами України);

2) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування (реєстр. № 10017, поданий Кабінетом Міністрів України);

3) про внесення змін до статті 60-2 Кодексу законів про працю України щодо дистанційної роботи (реєстр. № 10164, поданий народним депутатом України Морозом В.);

4) про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо удосконалення правого регулювання окремих питань надомної та дистанційної роботи (реєстр. № 10164-1, поданий народним депутатом України Третьяковою Г.);

5) про облік осіб, життю та здоров'ю яких завдано шкоди внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстр. № 10256, поданий Кабінетом Міністрів України);

6) про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо гарантій працевлаштування ветеранів війни (реєстр. № 10261, поданий народним депутатом України Лабазюком С. та іншими народними депутатами України);

7) про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо особливостей виплати пенсій особам, які вчинили кримінальне правопорушення проти основ національної безпеки, громадської безпеки, миру, безпеки людства, міжнародного правопорядку (реєстр. № 10355, поданий Кабінетом Міністрів України);

8) про внесення зміни до Закону України "Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян" (реєстр. № 10364, поданий народним депутатом України Цибою Т. та іншими народними депутатами України);

9) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження генофонду Українського народу (реєстр. № 10448, поданий народним депутатом України Дмитрієвою О. та іншими народними депутатами України).

Крім того, Комітетом розглянуто низку законопроектів, які рекомендовано Верховній Раді України *зняти з розгляду як такі, що втратили актуальність*:

про внесення змін до Закону України "Про пенсії за особливі заслуги перед Україною" (щодо встановлення пенсій за особливі заслуги громадянам нагородженим Почесною Грамотою Верховної Ради України або Грамотою Верховної Ради України) (реєстр. № 3002а, поданий народним депутатом України Цимбалюком М.);

про внесення змін до деяких законів України щодо визначення розміру щорічної разової грошової допомоги до 5 травня (реєстр. № 5832, поданий Кабінетом Міністрів України);

про внесення змін до деяких законів України щодо визначення розміру щорічної разової грошової допомоги до 5 травня (реєстр. № 5832-1, поданий

народним депутатом України Гнатенком В. та іншими народними депутатами України).

Поряд із цим Комітетом розглянуто та надано іншим комітетам висновки до таких законопроектів:

1) про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та інших законодавчих актів України щодо уточнення порядку звільнення суддів у відставку та забезпечення їх утримання (реєстр. № 9343, поданий народним депутатом України Радіною А. та іншими народними депутатами України);

2) про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо врегулювання окремих питань у зв'язку з припиненням Фонду соціального страхування України (реєстр. № 9632, поданий Кабінетом Міністрів України);

3) про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо врегулювання окремих питань у зв'язку з припиненням Фонду соціального страхування України (реєстр. № 9633, поданий Кабінетом Міністрів України);

4) про внесення зміни до статті 141 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо соціального страхування (реєстр. № 9634, поданий Кабінетом Міністрів України);

5) про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо врегулювання окремих питань у зв'язку з припиненням Фонду соціального страхування України (реєстр. № 9660, поданий Кабінетом Міністрів України);

6) про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстр. № 10000, поданий Кабінетом Міністрів України);

7) про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку обробки та використання даних в державних реєстрах для військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану (реєстр. № 10062), поданий народним депутатом України Арахамією Д. та іншими народними депутатами України;

8) про внесення змін до Закону України «Про медіа» щодо виробництва та трансляції соціального продукту (реєстр. № 10141, поданий народним депутатом України Гривком С.);

9) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та проходження військової служби (реєстр. № 10378, поданий Кабінетом Міністрів України);

10) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та проходження військової служби» (реєстр. № 10378-1, поданий народним депутатом України Гончаренком О.);

11) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та

проходження військової служби, враховуючи здоровий глузд та реальні перспективи зміцнення обороноздатності, збереження громадян і країни» (реєстр. № 10378-2, поданий народним депутатом України Мазурашем Г.);

12) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань мобілізації, проходження військової служби та звільнення з військової служби, ведення військового обліку» (реєстр. № 10378-3, поданий народним депутатом України Разумковим Д. та іншими народними депутатами України).

При здійсненні контрольної функції за вказаний період Комітетом заслухано низку контрольних питань, проведено 1 слухання в Комітеті, 5 засідань «круглих столів», публічні консультації, наради та зустрічі.

У порядку реалізації контрольної функції на засіданнях Комітету заслухано такі питання:

19 вересня 2023 року – Звіт Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на реалізацію заходів з реабілітації та реадaptaції постраждалих учасників Революції Гідності, антитерористичної операції та відсічі збройної агресії проти України.

24 жовтня 2023 року Комітет за наслідками заслуховування Звіту схвалив рекомендації:

1. Кабінету Міністрів України:

- внести до Верховної Ради України законопроект про психологічну допомогу, який має врегулювати види та рівні послуг у сфері психічного здоров'я та посилити контроль держави за якістю цих послуг шляхом ліцензування, вирішення колізій між психіатричною допомогою та іншими послугами психічного здоров'я;

- розробити та затвердити, з урахуванням міжнародного досвіду, стандарти надання ветеранам та прирівняним до них особам послуг із психологічної реабілітації;

- розробити та затвердити зміни до порядків надання постраждалим учасникам послуг з професійної адаптації (Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із соціальної, професійної адаптації ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 р. № 179) та використання коштів державного бюджету на вказані цілі (Порядок забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та

Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 1 листопада 2022 року №432) у частині запровадження вимог щодо документального підтвердження постраждалим учасникам успішного завершення курсу навчання;

- врегулювати на законодавчому рівні процес надання психологічної допомоги в Україні;

- створити єдину систему реабілітації та реадaptaції ветеранів та прирівняних до них осіб.

2. Міністерству у справах ветеранів України:

- розробити та затвердити проект змін до Положення про Міністерство у справах ветеранів України у частині покладання на нього завдань із забезпечення формування та реалізації державної політики у сферах медичної реабілітації та психологічної реадaptaції ветеранів війни та прирівняних до них осіб;

- актуалізувати механізм розрахунків компенсації за санаторно-курортну путівку, яка надається ветеранам та прирівняним до них особам за їх бажанням, визначеного Порядком № 785;

- розглянути питання про доцільність подальшого функціонування у сфері управління Міністерства у справах ветеранів Центрів соціально-психологічної реабілітації населення з огляду на виконані завдання та результативність діяльності, за умови збереження таких центрів у сфері управління Міністерством у справах ветеранів;

- розробити та затвердити в установленому порядку стандарт надання послуг Центрами соціально-психологічної реабілітації населення для забезпечення належної їх якості та рівності підходів до реінтеграції ветеранів війни;

- створити систему внутрішнього контролю;

- сформувати та затвердити єдиний реєстр закладів України, що надають послуги лікування та реабілітації (медичної, психологічної, психіатричної, соціальної, трудової, фізичної тощо) військовослужбовців/військовослужбовиць та ветеранів/ветеранок.

3. Міністерству освіти і науки України та Міністерству охорони здоров'я України:

- розроблення та подання на затвердження стандарту підготовки клінічних психологів.

4. Обласним та Київській міській державним адміністраціям:

- вжити заходи щодо усунення недоліків зазначених у Звіті Рахункової палати;

- постійно вживати заходів для забезпечення виконання регіональних програм щодо соціального захисту прав ветеранів за рахунок місцевих бюджетів.

03 жовтня 2023 року – доповідь Голови Пенсійного фонду України Капінуса Є.В. про стан виконання рекомендацій Комітету з розгляду питання: «Про стан виконання абзацу четвертого підпункту 4 пункту 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» № 2148-VIII від 03.10.2017», затверджених рішенням Комітету від 5 квітня 2023 року.

24 жовтня 2023 року – Звіт Рахункової палати України про результати аналізу ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам та компенсації роботодавцям витрат на оплату праці за їх працевлаштування, в умовах воєнного стану.

02 листопада 2023 року – доповідь Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Свириденко Ю.А. щодо напрацювання проекту Закону України «Про діяльність Державної служби зайнятості та розширення можливостей сприяння зайнятості населення на період воєнного стану».

Комітет надав доручення Першому віце-прем'єр-міністру - Міністру економіки України Свириденко Ю.С. щомісячно звітувати Комітету про стан підготовки законопроекту, яким буде реформовано Державну службу зайнятості.

15 листопада 2023 року – доповідь Міністра у справах ветеранів України Лапутіної Ю.А. про стан виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання учасниками бойових дій та особами з інвалідністю внаслідок війни, членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України окремих категорій осіб, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та інших питань» № 2864-IX від 12 січня 2023 року.

За наслідками заслуховування зазначеного питання Комітетом схвалено відповідні рекомендації:

1. Кабінету Міністрів України забезпечити:

осучаснення законодавчих актів та врегулювання низки соціальних питань для осіб, які стали на захист суверенітету та територіальної цілісності України та членів їх сімей (сімей загиблих захисників);

вивчення питання стосовно посилення контролю в частині реалізації ветеранської політики Міністерством у справах ветеранів України;

напрацювання методичних рекомендацій щодо застосування Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання

учасниками бойових дій та особами з інвалідністю внаслідок війни, членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України окремих категорій осіб, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та інших питань» № 2864-ІХ від 12.01.2023 року;

проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та надання консультативної допомоги особам, які стали на захист суверенітету та територіальної цілісності України з 24.02.2022 року щодо застосування Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання учасниками бойових дій та особами з інвалідністю внаслідок війни, членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України окремих категорій осіб, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та інших питань» № 2864-ІХ від 12.01.2023 року.

2. Міністерству у справах ветеранів України, Міністерству оборони України здійснювати на постійній основі аналіз практики реалізації приписів нормативно-правових актів у сфері соціального захисту категорій осіб, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

05 грудня 2023 року – звіт Міністра у справах ветеранів України Лапутіної Ю.А. щодо результатів діяльності за 2021-2023 роки та плани роботи на 2024 рік.

За наслідками заслуховування звіту Міністра у справах ветеранів України Комітет ухвалив рішення звернутись до Прем'єр-міністра України Д. Шмигала листом щодо стану формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів, забезпечення якої в системі Кабінету Міністрів України покладено на Міністерство у справах ветеранів України та звернутись до ГО «Правозахисний центр «Принцип» та ГО «Юридична сотня» з проханням презентувати на засіданні Комітету наявні у громадських організацій мобільні застосунки для супроводу ветерана щодо надання публічних послуг, для подальшого поширення інформації про такі застосунки серед ветеранської спільноти, зокрема серед поранених військовослужбовців та членів їх сімей.

16 листопада 2023 року Комітет звернувся до Прем'єр-міністра України та Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, в якому повідомив, що на сьогодні невідкладними та не вирішеними залишаються питання вироблення та затвердження єдиної наскрізної державної ветеранської політики, вивчення потреб ветеранів (відповідно до впливу досвіду війни) та адресне задоволення тих потреб, які є нагальними для кожної окремої людини. Комітет звернув увагу Уряду та РНБО на Концепцію державної ветеранської політики, презентовану Комітету

громадськими організаціями «Принцип», Veteran Hub, «Юридична сотня», «Простір можливостей» та «Жіночий ветеранський рух».

У Комітеті впевнені, що Єдина наскрізна державна ветеранська політика має бути визнаною та затвердженою на рівні Президента України та РНБО та включати в себе політики окремих міністерств, план дій Уряду з горизонтом планування 3-5 років (має бути кореляція з Мінфіном на середньо-строкове планування). У своєму листі до Кабінету Міністрів України Комітет рекомендував Уряду за участі науковців та громадськості в строк до 1 травня 2024 року напрацювати Єдину наскрізну державну ветеранську політику, долучивши також до розробки політики Міноборони, МВС та РНБО. Комітет очікує на щомісячне звітування Уряду щодо виконання рекомендації Комітету.

Слухання у Комітеті:

29 листопада 2023 року під головуванням першого заступника голови Комітету Цимбалюка М.М. відбулися слухання у Комітеті на тему: «Забезпечення конституційних прав і свобод громадян України підрозділами соціального захисту населення в регіонах».

Учасниками слухань у Комітеті було обговорено стан надання соціальних послуг та потребу в аналізі їх ефективності, зокрема, для внутрішньо переміщених осіб, а також про важливість підтвердження інформації про фактичне місце проживання громадян, які стали вимушеними переселенцями. порушувалися питання щодо дотримання органами соцзахисту умов та строків виплат соціальних допомог на підтримку соціально незахищених верств населення; нестачі кваліфікованих працівників, особливо в сфері надання соціальних послуг; працевлаштування ВПО; дотримання вимог доступності до об'єктів соціальної інфраструктури; комплексного підходу до надання реабілітаційних послуг тощо.

31 січня 2023 року Комітет схвалив за результатами слухань у Комітеті рекомендації:

1. Кабінету Міністрів України:

- забезпечити технологічний процес надання публічних послуг у сфері соціального захисту, із застосуванням програмних засобів інформаційно-телекомунікаційних систем, шляхом взаємного обміну інформацією, що міститься в державних реєстрах та інформаційно-телекомунікаційних системах, на підставі заяви (звернення, запиту) та за згодою суб'єкта звернення, без необхідності видачі посвідчення, що підтверджує статус отримувача послуг;

- посилити контроль за проведенням інформаційно-роз'яснювальної роботи та забезпечити різні формати інформування щодо змін та умов призначення соціальних виплат (відеоматеріали, інфографіки, тексти, аудіоматеріали);

- забезпечити дотримання рекомендацій щодо викладення інформації суб'єктами владних повноважень у доступних форматах, зокрема, легкого

читання, шрифтом Брайля, та розміщення такої інформації у доступних місцях, також щодо надання усної інформації (її повторення) з регулярністю, визначеною залежно від потреби особи з інвалідністю, із застосуванням простої мови;

- опрацювати питання щодо надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на поліпшення умов оплати праці та збільшення штатних одиниць працівників соціальної сфери;

- поінформувати до 01 березня 2024 року про стан виконання пункту 3 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо ввезення, обліку, розподілу гуманітарної допомоги, особливостей оподаткування відповідних операцій та подання звітності» від 08.11.2023 № 3448-IX;

- за відсутності технічної можливості забезпечення електронної інформаційної взаємодії національних електронних інформаційних ресурсів або на вимогу суб'єкта звернення забезпечити органи соціального захисту населення в областях бланками посвідчення особи з інвалідністю відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю», посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», посвідчення реабілітованої особи та вкладками до них відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років»;

- забезпечити обмін електронними даними щодо заяв на виплату грошової допомоги, які подавалися внутрішньо переміщеними особами засобами мобільного додатку Порталу Дія, між Порталом Дія та Єдиною інформаційною системою соціальної сфери з метою нарахування та виплати допомоги за період березень-квітень 2022 року.

2. Міністерству соціальної політики України:

- доопрацювати програмне забезпечення Єдиної інформаційної системи соціального захисту з метою забезпечення роботи інформаційно-пошукової системи по категорії «ветерани війни»;

- забезпечити проведення регулярного навчання для працівників органів соціального захисту населення щодо практичного застосування положень постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 332 «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам»;

- опрацювати проблемні питання практичної реалізації права громадян на отримання компенсації за надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі та вжити заходів для їх врегулювання на законодавчому рівні.

3. Національній соціальній сервісній службі України посилити інформаційну кампанію стосовно можливості розв'язання проблем, пов'язаних із наданням соціальних послуг.

4. Міністерству соціальної політики України спільно з Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством економіки України, Міністерством освіти і науки України розробити та затвердити державні стандарти соціальної адаптації військовослужбовців/демобілізованих в цивільне життя, які застосовуватимуться для організації:

- особистого простору (забезпечення процесу харчування, забезпечення процесу закупівлі продуктів харчування та товарів, забезпечення сну і гігієни, доступу до адміністративних послуг, створення умов для відпочинку, спорту тощо);

- трудового простору (розумне облаштування робочого місця відповідно до виду втрати функціоналу, кризового втручання та соціального супроводу, субсидування робочого місця (у разі наявності), забезпечення надомного чи дистанційного робочого місця, забезпечення проїзду до роботи зручним транспортом);

- громадського простору (створення умов для певних видів громадської діяльності, таких як спілкування, дозвілля; простір, що створює умови для прогулянок і відпочинку, творчості й освіти, громадської активності, є місцем висловлення власної позиції тощо).

5. Обласним, Київській міській, державним (військовим) адміністраціям передбачити місцеві цільові програми соціального захисту щодо соціальної підтримки громадян, які потрапили опинилися в складні життєві обставини, в тому внутрішньо переміщених осіб.

6. Звернутися до Голови Верховної Ради України, голів фракцій та депутатських груп з проханням прискорити розгляд в першому читанні проекту Закону України «Про Єдиний соціальний реєстр» (реєстр. № 10068 від 18.09.2023), поданий народним депутатом України Штепою С.С. та іншими народними депутатами України, та прийняття за основу з дорученням Комітету з питань цифрової трансформації підготувати цей законопроект до другого читання.

Засідання «круглих столів»:

16 жовтня 2023 року у м. Львів, **06 листопада** – у м. Житомир та **11 грудня** – у м. Кропивницький під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. проведено виїзні засідання «круглих столів» на тему: «Інформаційна кампанія щодо виплат, пенсій та соціальних гарантій членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України».

05 грудня 2023 року під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України з 2014 року Циби Т.В. проведено засідання «круглого столу» на тему: «Стан забезпечення осіб з інвалідністю та осіб з інвалідністю

внаслідок війни протезно-ортопедичними виробами: проблеми та перспективи. Напрацювання дорожньої карти».

17 січня 2023 року Комітет за наслідками засідання «круглого столу» ухвалив рішення:

1. Заслухати Звіт Рахункової палати України про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації, затвердженого рішенням Рахункової палати від 24.10.2023 № 23-1.

2. Доручити:

Кабінету Міністрів України:

- розробити та затвердити план дій щодо забезпечення протезами постраждалих в наслідок бойових дій та їх максимальне функціональне відновлення.

Міністерству соціальної політики України:

- затвердити протокол надання державної послуги з протезування;
- удосконалити моніторинг забезпечення осіб з інвалідністю та інших окремих категорій населення допоміжними засобами реабілітації;

- забезпечити створення дорожньої карти та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо механізму реалізації особами з інвалідністю права на отримання допоміжних засобів реабілітації;

- внести зміни до Порядку протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 518, якими зменшити період набуття права учасника бойових дій звернутися із заявою про забезпечення виробом підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальним виробом для занять спортом, до 6 місяців, після проведення первинного протезування;

- спростити механізм отримання учасником бойових дій спеціального виробу для занять спортом, а до переліку підстав щодо необхідності забезпечення спеціальним виробом для занять спортом, включити протоколи спортивних змагань національних федерацій, благодійних та громадських організацій, управлінь спорту об'єднаних територіальних громад що внесені до єдиного календарного плану спортивно-масових заходів Міністерства молоді та спорту України.

Міністерству соціальної політики України разом з Національною соціальною сервісною службою України та Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю:

- забезпечити здійснення в межах повноважень контролю за:
- організацією роботи із забезпечення осіб з інвалідністю та інших окремих категорій населення допоміжними засобами реабілітації;

- діяльністю протезно-ортопедичних підприємств, з метою покращення якості надання ними послуг з виробництва протезно-ортопедичних виробів;
- ефективним використанням бюджетних коштів на зазначені цілі;
- розробити зміни до чинного законодавства що регулюють права власності та користування допоміжними засобами реабілітації.

Міністерству соціальної політики України та Міністерству охорони здоров'я України розглянути питання щодо вивчення та впровадження новітніх технологій в галузі протезування на виробничих потужностях вітчизняних підприємств, установ усіх форм власності.

26 січня 2024 року під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. проведено засідання «круглого столу» на тему: «Ветеранський бізнес як один з аспектів адаптації до мирного життя: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення».

Публічні консультації:

13 листопада 2023 року у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за сприяння Програми USAID «РАДА: наступне покоління» під головування народного депутат України – члена Комітету Тарасенка Т.П. проведено публічні консультації на тему: «Міжнародний досвід організації та функціонування ветеранської патронатної служби».

До широкого обговорення міжнародного досвіду підтримки та супроводу ветеранів, складових майбутньої Єдиної наскрізної державної ветеранської політики, а також особливостей патронатного супроводу демобілізованих військовослужбовців в Україні долучилося понад 120 осіб. У заході взяли участь народні депутати України, представники міжнародних організацій та посольств, центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, наукової спільноти та громадських організацій.

Під час заходу порушувалось питання актуальних проблем підтримки ветеранів війни, їхньої інтеграції у суспільство, питання морально-психологічної реабілітації, фізичної реабілітації та професійної перепідготовки.

Як свідчить досвід іноземних країн та вітчизняна практика, повноцінна інтеграція демобілізованих учасників бойових дій до цивільного життя, допомога у безконфліктному поверненні їх у родину та суспільство можливі лише із застосуванням комплексного та системного підходу.

Держава активно працює над тим, щоб забезпечити ветеранам війни та їхнім родинам ефективні інструменти підтримки: соціально-психологічну і медичну реабілітацію та адаптацію, безоплатне навчання та перекваліфікацію, підтримку ветеранських ініціатив і бізнесу тощо.

Ветерани війни, завдяки отриманим під час служби навичкам, та позитивній репутації у суспільстві, є стратегічним ресурсом відбудови, розвитку економіки та безпеки України, що вимагає швидкого реагування на економічні виклики воєнного та повоєнного періодів, оновлення та удосконалення наявної законодавчої бази, змін до порядків, умов та механізмів організації заходів з професійної інтеграції чи реінтеграції ветеранів війни. Тому основним завданням держави є якісна інтеграція ветеранів в українське суспільство.

Робочі наради та зустрічі:

02 жовтня 2023 року у Комітеті відбулась зустріч голови Комітету Третякової Г.М. із Генеральним секретарем SGI Europe (Європейська асоціація роботодавців) Валерією Ронцітті, керівником з питань енергетики SGI Europe Тіеном Елмаром та спеціалістом з питань політики SGI Europe Бенуа Кассорлею. До зустрічі також долучився Голова Національної служби посередництва і примирення Дмитро Кухнюк. Учасники зустрічі обговорили виклики, з якими стикається український ринок праці в період війни, стан соціального діалогу в Україні, можливості українського бізнесу долучитися до напрацювання державницьких рішень та подальшої відбудови держави, напрацювання контактів Європейської асоціації роботодавців з потенційними партнерами в Україні. Повідомлялося про можливості залучати європейських соціальних партнерів до процесу вступу України в ЄС, зокрема щодо імплементації соціального законодавства ЄС в українське законодавство та посилення інституційної спроможності українських соціальних партнерів. Зазначалося про досвід трансформації системи ведення соціального діалогу в державах під час їхнього вступу до ЄС, які вже наразі мають статус повноправного члена ЄС. «Робота, яку проводить Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, є ключовою справою, оскільки соціальний діалог на національному рівні та рівні ЄС має будуватися на сильних, представницьких та відповідальних соціальних партнерах, - зазначила під час зустрічі Валерія Ронцітті. - SGI Europe готова підтримати цей процес як частину нашого зобов'язання підтримувати надійну інтеграцію України в Європейський Союз».

10 жовтня 2023 року відбулась робоча зустріч голови Комітету Третякової Г.М. з директоркою Регіонального бюро МОП для країн Європи та Центральної Азії - заступницею Генерального директора МОП Беате Андреес, директоркою Бюро МОП у країнах Центральної та Східної Європи Клер Харасті, спеціалістом з питань діяльності та аналізу МОП Регіонального бюро МОП для країн Європи та Центральної Азії Девідом Мозлером, менеджером Проекту «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні» Джемалом Ходжичем та національним координатором МОП в Україні Сергієм Савчуком.

Учасники робочої зустрічі обговорили виклики, які постали та очікуються на українському ринку праці, збереження та розвиток трудових відносин в умовах війни, розвиток платформ для взаємодії громадянського суспільства, бізнесу та влади щодо напрацювання спільних рішень. Голова Комітету Галина Третякова зазначила, що один з викликів повоєнної України - недопущення негативних наслідків, пов'язаних з масовою демобілізацією військовослужбовців, яку можна порівняти з процесом «масового вивільнення» трудового потенціалу. Виклик полягає в тому, щоб допомогти Захисникам та Захисницям України не лише відновити фізичне та ментальне здоров'я, пройшовши лікування та реабілітацію, а й стати економічно-незалежними громадянами держави, яка відновлюється. Наразі державники розмірковують, зокрема, над можливостями застосувати професійний досвід та кваліфікацію, отриманих людиною під час військової служби, у трудовій діяльності післявоєнного періоду. Директорка Регіонального бюро МОП для країн Європи та Центральної Азії - заступниця Генерального директора МОП Беате Андреес відзначила бажання МОП зробити внесок у розвиток трудової сфери України, зокрема, в частині гармонізації національного законодавства з законодавством Європейського Союзу на основі міжнародних трудових стандартів. За її словами, створення додаткових можливостей на ринку праці жінкам, значна частина яких знаходиться за кордоном, сприяння в економічній самостійності демобілізованим захисникам України, особам з інвалідністю, підвищення рівня оплати праці стимулюватиме розвиток сфери праці, повернення українців з-за кордону після завершення війни. Пані Андреес підкреслила ключову роль соціального діалогу у впровадженні трудових реформ та сприянні відновленню України та висловила зацікавленість у співпраці з українською стороною в питаннях розбудови дієвого соціального діалогу в Україні, а також дослідження навичок та компетенцій, які знадобляться для подальшої відбудови України. Директорка Бюро МОП у країнах Центральної та Східної Європи Клер Харасті також висловила готовність Міжнародної організації праці надавати допомогу, спрямовану на розвиток стійкого ринку праці, адаптацію демобілізованих військовослужбовців на ринку праці, повернення українців з-за кордону, а також у питаннях рівної оплати праці чоловіків та жінок, зайнятості жінок, та розвитку професійних знань та навичок. Учасники зустрічі висловили впевненість у подальшій плідній співпраці.

10 жовтня 2023 року у Комітеті обговорили бачення майбутньої житлової політики в Україні, можливості реалізації конституційного права кожного громадянина на житло, а також напрацювання експертів міжнародних організацій, врахованих при підготовці проекту Закону України «Про основні засади житлової політики».

У робочій зустрічі взяли участь народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України,

Міністерства соціальної політики України, Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, Агентства ООН у справах біженців, Норвезької ради у справах біженців, Європейської економічної комісії ООН, Проектів Ради Європи.

16 жовтня 2023 року за ініціативи голови Комітету Третякової Г.М. в стінах ДУ «Інститут економіки та прогнозування» відбулася робоча нарада, де обговорювалося забезпечення наукового підґрунтя законотворчої діяльності Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів для вирішення актуальних питань соціальної політики України у (по)воєнний період. Учасниками робочої наради були: голова Комітету Третякова Г.М., директор ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академіка НАН України Геєць В.М., заступник директора, академік НАН України Гриценко А.А., заступник директора, член-кореспондент НАН України Кораблін С.О., провідний науковий співробітник Бурлай Т.В., завідувач відділу соціоекономіки праці Близнюк В.В., старші наукові співробітники Гук Л.П. та Перегудова Т.В.

Під час зустрічі було визначено пріоритетні напрями досліджень для вирішення нагальних проблем соціальної політики України та їх законодавчого унормування.

Було обговорено питання активного використання нестандартних форм зайнятості, які набувають дедалі більшого поширення при переході суспільства від індустріальної до постіндустріальної епохи, надаючи ринку праці гнучкості та здатності до адаптації. Нові форми зайнятості створюють можливості для диверсифікації робочих місць та можуть відіграти у відновленні національної економіки роль, більш важливу за ті, що пов'язані зі стандартними (індустріальними) соціально-трудовами моделями. Визначено, що робочі місця з цифровою підтримкою, зокрема платформна зайнятість, – це мейнстрім у трансформації зайнятості, що формує новий світ праці.

Розвиток нових форм зайнятості формує нові вимоги до якості робочих місць та підготовки робочої сили, відповідно до вимог часу. Це потребує подальшої копійки роботи в частині розробки державних професійних стандартів у співробітництві з роботодавцями та закладами освіти.

Оскільки формування та нагромадження людського капіталу відбувається на одному з основних інституційних рівнів – рівні домогосподарства, необхідно приділити цій інституційній одиниці, обґрунтуванню особливостей та форм економічної діяльності домогосподарств та особливостей оподаткування результатів його діяльності особливу увагу.

На зустрічі зазначалось, що сучасна політика, яка регулює сферу зайнятості, має відповідати трансформаціям у цій сфері не просто через зміну стандартів зайнятості, а й через те, що нестандартність виступає чинником дивергентності – процесу відкриття нових ідей і розширення можливостей у сфері зайнятості, пропонує нові способи вирішення складних завдань у міжнародному співробітництві.

Також було приділено увагу питанню реформування державної служби зайнятості України в частині реформування системи соціального страхування, визначення пріоритетів розвитку соціального діалогу та інше.

Відзначено, що питання, які розглядалися, є комплексними і потребують ґрунтовного наукового супроводу.

26 жовтня 2023 року у Комітеті відбулася зустріч голови Комітету Третьякової Г.М., заступника голови Комітету Струневича В.О. народного депутата України - члена Комітету Тарасенка Т.П. з представниками Офісу Ради Європи в Україні – Головою Офісу Мачей Янчак, керівницею проекту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні» Сюзанною Мнацаканян, спеціалісткою проекту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні» Іриною Остапою, асистентом проекту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні» Юрієм Векленком, комунікаційницею Офісу Ради Європи в Україні Оксаною Тотовицькою.

Учасники зустрічі обговорили напрямки нинішньої та майбутньої співпраці задля зміцнення захисту соціальних прав в Україні. У Офісі Ради Європи в Україні впевнені, що поточна криза, викликана повномасштабною агресією Російської Федерації проти України, не повинна мати наслідком зменшення обсягу захисту прав, визнаних Європейською соціальною хартією, як всередині України, так і за її межами.

Офіс Ради Європи в Україні також підтримує необхідність зміни філософії суспільних відносин у сфері соціальної політики України - переходу від механізму соціальних виплат до розвитку системи соціальних послуг, які допоможуть людям отримати економічну незалежність. Тому важливо прийняти новий Соціальний кодекс України, концепція якого вже напрацьована, зокрема, за сприяння проекту Ради Європи. Рада Європи також підтримує законодавче врегулювання питання працевлаштування осіб з інвалідністю в Україні. У Комітеті висловили сподівання на комунікаційну підтримку складних реформ у соціальній сфері України.

27 жовтня 2023 року голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенко А.Д. провів зустріч з сім'ями Небесної сотні, учасників Революції Гідності, на якій обговорено проблеми, які виникли зі статусом вказаних осіб.

31 жовтня 2023 року народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів взяли участь в презентації Концепції політики щодо ветеранів та їхніх сімей, напрацьованої громадськими організаціями та ветеранськими просторами Принцип, Veteran Hub, Юридична сотня, Простір Можливостей та Жіночий Ветеранський Рух. Представники громадянського суспільства заявили про нагальну необхідність оновити державну політику щодо

ветеранів, ветеранок та їхніх близьких відповідно до їх актуальних потреб та виразили готовність долучитися до її втілення своєю експертизою.

У Комітеті неодноразово зазначалося про необхідність змінити філософію ветеранської політики в Україні. Наголошувалося, що процес переходу від військового до цивільного життя є системним та складним і потребує злагодженої роботи Кабінету Міністрів України, зокрема, Мінсоцполітики, Мінекономіки, Мінфіну, Мінвету, Мінгромад, Мінмолоді та спорту, Міноборони, МОЗ, Міносвіти, Мінкульту. Народні депутати України – члени Комітету неодноразово закликали Міністерство у справах ветеранів взяти на себе роль лідера та координатора ветеранської політики в умовах війни і після перемоги України над російською військовою агресією.

Громадські організації Принцип, Veteran Hub, Юридична сотня, Простір Можливостей та Жіночий Ветеранський Рух презентували Концепцію державної ветеранської політики також на засіданні Комітету 2 листопада 2023 року.

Комітет направив зазначену концепцію до Кабінету Міністрів України та звернувся до Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. з проханням до 1 травня 2024 року напрацювати Єдину наскрізну державну ветеранську політику за участі науковців та громадськості, із залученням Міноборони, МВС та РНБО.

01 листопада 2023 року у Комітеті відбулася зустріч з членами Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна – ЄС, які на початку 2024 року розпочали свою роботу в Європейському економічному і соціальному комітеті від імені України.

02 листопада 2023 року у Комітеті відбулася зустріч голови Комітету Третякової Г.М., народних депутатів України – членів Комітету, Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А. із делегацією Європейського соціально-економічного комітету, яку очолює Президент ЄЕСК Олівер Рьопке.

22 листопада 2023 року у Комітеті відбулася зустріч з представниками Міжнародної організації праці.

Комітет під час двосторонньої зустрічі представляли голова Комітету Третякова Г.М. та голова підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації проти України з 2014 року Циба Т.В. Учасниками зустрічі зі сторони Міжнародної організації праці були: соціоекономіст, дослідник у галузі економіки гендеру, економіки праці та домогосподарств, фіскальної та соціальної політики – доктор Жером Де Хенау; спеціалістка з питань формалізації та гендерної рівності МОП – Марія Хосе Чаморро; Національний координатор МОП в Україні – Сергій Савчук та Національна координаторка Проекту МОП «Забезпечення участі

жінок у ринку праці через розширення послуг із дошкільної освіти й догляду за дітьми» – Ірина Вінтонюк.

Робоча зустріч була присвячена презентації Глобального симулятора інвестицій у сферу і політики догляду, розробленого доктором Жеромом Де Хенау. Головна мета даної ініціативи – забезпечити активне залучення жінок з дітьми до ринку праці через розширення послуг із дошкільної освіти й догляду за дітьми.

11 грудня 2023 року голова Комітету Третякова Г.М. взяла участь у засіданні Ради безбар'єрності, утвореної в 2021 році з метою створення безбар'єрного простору в Україні, яке відбулось під головування Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала та за участі Першої леді України Олени Зеленської та Голови Верховної Ради Руслана Стефанчука.

Голова Комітету Третякова Г.М. рекомендувала структурувати проект рішення Ради безбар'єрності відповідно до трьох життєвих просторів людини – особистий, трудовий, громадський, які мають бути безбар'єрними для кожного громадянина держави.

26 грудня 2023 року голова Комітету Третякова Г.М. провела робочу нараду за участі народного депутата України – голови підкомітету з питань вищої освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Гришиної Ю.М., заступника Міністра економіки України Бережної Т.В., Голови Державної служби України з питань праці Дегнери І.А. та начальника Управління ювенальної превенції Національної поліції України Богдана В.В. щодо актуальних проблем здійснення контролю за додержанням законодавства про працю за скаргами громадян, які зазнали мобінгу (цькування). З метою розв'язання проблемних питань обговорено напрацювання відповідних законодавчих ініціатив.

10 січня 2024 року голова Комітету Третякова Г.М. провела робочу нараду щодо функціоналу роботодавців під час дії воєнного часу, пов'язаного з мобілізацією працівників. У нараді взяли участь: Цимбалюк М.М. – перший заступник голови Комітету; Остапенко А.Д. – голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів; Циба Т.В. – голова підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України з 2014 року; Тимошенко Ю.В. – член Комітету; Никорак І.П. – голова підкомітету з питань реабілітації ветеранів; Фоменко І.О. – заступник Міністра економіки України; Поклонський Р.І. – директор Департаменту праці та зайнятості Міністерства економіки України; Марчак Д.М. – перший заступник Міністра соціальної політики України; Калмикова Н.Ф. – заступник Міністра оборони України; Андрусак М.В. – начальник Управління кадрового забезпечення офіцерським складом – заступник начальника Головного управління персоналу Генерального штабу Збройних Сил України; Біленький С.Л. – заступник Голови СПО роботодавців

на національному рівні; Шубін О.О. – перший заступник Голови СПО об'єднань профспілок; Мірошніченко О.В. – Президент Конфедерації роботодавців України; Лаба М.С. – експерт Громадської спілки «Спілка українських підприємців»; Гетман О.О. – член Наглядової Ради Української Ради Бізнесу, експерт з економіки, координатор експертних груп Економічної експертної платформи.

Під час засідання неодноразово наголошувалось на необхідності збереження «економічного фронту» держави з метою забезпечення потреб армії та сплати податків, а також щодо балансу інтересів держави та бізнесу.

15 січня 2024 року у Комітеті відбулась нарада з приводу обговорення проблемних питань пенсійного забезпечення осіб, які проживали на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь та виїхали з цієї території. У нараді взяли участь: Третьякова Г.М. – голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів; Богуцька Є.П. – народний депутат України – член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики; Ташева Т.Р. – Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим; Куришко О.М. – заступник Постійного Представника Президента України в Автономній Республіці Крим; Жолнович О.І. – Міністр соціальної політики України; Капінус Є.В. – Голова правління Пенсійного фонду України; Єрмоличев Р.В. – заступник Міністра фінансів України.

Під час наради обговорювались проблеми пенсійного забезпечення вищезазначеної категорії громадян України, які потребують законодавчого врегулювання. Було відзначено, що шляхи вирішення проблемних питань визначено у проекті Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України (реєстр. № 9453), прийнятому Верховною Радою України 24 серпня 2023 року за основу та підготовленому Комітетом до другого читання. Зокрема, законопроект № 9453 спрощує механізм відновлення пенсій для пенсіонерів, які перемістилися з АР Крим та м. Севастополя. Пенсія громадянам України, які проживали в АР Крим і перемістилися на підконтрольну Україні територію може поновлюватися у разі неотримання пенсійних виплат від Росії. Для таких пенсіонерів достатньо письмової заяви про неодержання пенсії від органів пенсійного забезпечення Російської Федерації. Відновлення пенсії відбуватиметься без атестата про припинення виплати пенсії та без паперової пенсійної справи.

Упродовж десятої сесії Комітет регулярно **інформував громадськість** про свою діяльність, зокрема, шляхом розміщення інформаційних матеріалів на веб-порталі Комітету та на офіційній інтернет-сторінці Комітету у соціальній мережі Facebook. Прес-служба Верховної Ради України незмінно сприяла розміщенню публікацій Комітету на вебпорталі парламенту, а також

Telegram-каналі Верховної Ради України та інших майданчиках парламенту в соціальних мережах.

Так, за період роботи десятої сесії Верховної Ради України було підготовлено 64 розлогі публікації Комітету. Новини Комітету, зокрема, стосувалися положень нових законів в соціальній сфері; підсумків проведених заходів в Комітеті (засідання, «круглі столи», слухання у Комітеті); збереження та розвитку трудових ресурсів України; можливостей реалізації конституційного права кожного громадянина на житло; міжнародного досвіду організації та функціонування ветеранської патронатної служби; ветеранської політики в Україні; управління коштами державного бюджету на реабілітацію та реадaptaцію ветеранів; інформаційної підтримки Захисників та Захисниць України, а також членів сімей загиблих; надання адресних соціальних послуг; відшкодування шкоди, заподіяної Росією життю та здоров'ю українців; створення безбар'єрного середовища в Україні; соціального захисту населення в регіонах; стану протезування в Україні тощо.

Вагоме місце у роботі Комітету за період десятої сесії Верховної Ради України IX скликання займав розгляд і аналіз звернень громадян, громадських та профспілкових організацій, опрацювання запитів на інформацію.

За звітний період у Комітеті розглянуто та опрацьовано **2775 листів та звернень**, у тому числі 55 звернень народних депутатів України і 332 звернення органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян та громадських організацій.

На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI і Розпорядження Голови Верховної Ради України "Про забезпечення виконання Закону України "Про доступ до публічної інформації" від 11 травня 2011 р. № 393 в єдиній автоматизованій системі роботи з документами у Верховній Раді України опрацьовано 12 запитів на публічну інформацію, направлених до секретаріату Комітету відповідно до предмету відання.

